

Zjawisko odmowy zawarcia umowy o przyłączenie instalacji do sieci światła zobowiązań międzynarodowych Polski

Spis treści

- I. Wstęp
- II. Odmowy przyłączenia a rozwój energetyki odnawialnej
 1. Zarys problemu
 2. Decyzja o przyłączeniu
 3. Odmowa przyłączenia
- III. Konkurencyjny aspekt odmowy przyłączenia
 1. Pojęcia „monopolu naturalnego” i „pozycji dominującej”
 2. Wykorzystywanie pozycji dominującej
- IV. Regulacja a konkurencyjność rynku energii w Polsce
 1. Skala regulacji
 2. Demonopolizacja rynku energii
- V. Podsumowanie

Streszczenie

Niniejszy artykuł adresuje zjawisko znacznego wzrostu przypadków, w których przedsiębiorstwa energetyczne dokonują odmowy przyłączenia nowych źródeł energii odnawialnej, ze szczególnym uwzględnieniem rynku energii elektrycznej.

Autor artykułu stoi na stanowisku, że przyczyna zaistniałego stanu rzeczy leży w regulacjach prawnych, które swoim aktualnym kształtem przyczyniają się do pogłębienia różnic pomiędzy podmiotami wnioskującymi o przyłączenie a podmiotami dokonującymi przyłączenia w zakresie przysługujących im praw i obowiązków w ramach procedury przyłączeniowej.

Słowa kluczowe: regulacje; monopol; energetyka; OZE; konkurencja.

JEL: K32, K21, K23

* Autor jest asystentem w Katedrze Prawa i Ubezpieczeń na Wydziale Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach; adres email: grzegorz.zych@uekat.pl; ORCID <https://orcid.org/0000-0003-2996-1297>.

I. Wstęp

Nie ulega wątpliwości, że w perspektywie najbliższych lat, potrzebny jest znaczny rozwój sektora energetyki odnawialnej w Polsce. Konieczność ta związana jest nie tylko z potrzebą mitygowania skutków globalnego ocieplenia, lecz także z obowiązkiem redukcji emisji gazów cieplarnianych przez Polskę, wynikającym z międzynarodowych obligacji. Jednym z kluczowych zobowiązań, o których mowa powyżej jest to wynikające z przynależności Polski do wspólnoty europejskiej, zgodnie z którym do roku 2030 emisja gazów cieplarnianych powinna ulec redukcji o 30% w porównaniu z rokiem 2005¹.

Konieczność zmian w sektorze energetycznym wynika z jego znaczącego udziału w całości emisji gazów cieplarnianych Polski. Spośród pięciu najbardziej emisyjnych sektorów gospodarki Polski, do których należą: energetyka i ciepłownictwo, transport, przemysł, budynki i rolnictwo, w roku 2017 energetyka i ciepłownictwo odpowiadały za 38% (156 MtCO₂e – megaton ekwiwalentu dwutlenku węgla) całkowitych emisji (Engel, Purta, Speelman, Szarek i van der Pluijm, 2020).

Pomimo osiągnięcia pewnych sukcesów w postaci ograniczenia emisji gazów cieplarnianych z 447 MtCO₂e w roku 1990 do 380 MtCO₂e w roku 2017, Polska jest trzecim największym emitentem gazów cieplarnianych w stosunku do PKB w Unii Europejskiej (Engel i in., 2020). W literaturze zajmującej się badaniem zjawiska dekarbonizacji wskazuje się, że aby osiągnąć cele wyznaczone na rok 2050, intensywność działań w tym zakresie powinna być czterokrotnie zwiększona (Wójcik-Jurkiewicz, Czarnecka, Kinelski, Sadowska i Bilińska-Reformat, 2020).

II. Odmowy przyłączenia a rozwój energetyki odnawialnej

1. Zarys problemu

Zmieniająca się sytuacja na rynku energii w Polsce oraz w pozostałych państwach wspólnoty w połączeniu z mechanizmami prawnymi tworzonymi przez polskiego i unijnego ustawodawcę spowodowały stanowczy wzrost zainteresowania odnawialnymi źródłami energii. Sytuacja ta widoczna jest m.in. z perspektywy niemalże czterokrotnego wzrostu produkcji energii elektrycznej z instalacji fotowoltaicznych w latach 2018–2020, w których to moc wzrosła z poziomu 0,3 TWh do ok 1,92 TWh (Juszczak i Maj, 2020). Pomimo obiecujących zmian w segmencie energii ze źródeł odnawialnych, rok 2021 ujawnił, że optymizm związany ze skalą i trwałością tych zmian był przedwczesny.

Podczas gdy w roku 2020 liczba odmów przyłączenia OZE wynosiła zaledwie 5% wszystkich złożonych wniosków, w roku 2021 odmowy dotyczyły już 25% złożonych wniosków w okresie od stycznia do września (Biniek i in., 2021). Tak znaczący wzrost odmów może stanowić wyraźną blokadę dla koniecznego rozwoju tego segmentu energetyki, co zaś może wpłynąć na utrudnienie, a nawet uniemożliwienie spełnienia obowiązków Polski wynikających z zobowiązań międzynarodowych. Powyższe zagrożenie jest zasadne o tyle, o ile w 2021 r. głównym źródłem energii w Polsce dalej był węgiel kamienny (50,8%) oraz węgiel brunatny (31,2%) (Kargul, 2022).

¹ Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań na rzecz klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 z dnia 30 maja 2018 r. (Dz. Urz. UE L Nr 156, str. 26).

Poza samą skalą zjawiska odmów przyłączenia instalacji OZE do sieci, uwagę należy również zwrócić na ich charakterystykę. Przedsiębiorstwa energetyczne dokonują odmowy przyłączenia instalacji do sieci w sposób lakoniczny, powołując się na niespełnienie przesłanki spełnienia warunków technicznych, a ponadto nie wskazują potencjalnych perspektyw związanych z ewentualnym i przyszłym przyłączeniem, co w znaczącym stopniu narusza przejrzystość systemu przyłączeń i uniemożliwia podmiotom zainteresowanym odniesienie się do argumentów przedsiębiorstw energetycznych w sposób konstruktywny (Biniek i in., 2021).

2. Decyzja o przyłączeniu

W celu odnalezienia przyczyny znacznego wzrostu skali odmów przyłączenia instalacji OZE w 2021 r. analizie należy poddać regulacje prawne, które wytyczają ramy zachowań podmiotu ubiegającego się o przyłączenie i podmiotu dokonującego przyłączenia. Kluczową regulacją w zakresie dokonywanych przyłączeń jest art. 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. 2021, poz. 716, ze zm.) (dalej: pe). Przepis art. 7 pe nakłada na przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania i przyłączania, w pierwszej kolejności, instalacji odnawialnego źródła energii, pod warunkiem, że istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tej energii, a podmiot ubiegający się o przyłączenie spełnia określone warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Ponadto, ustawodawca wskazuje również, że w przypadku, w którym przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci lub przyłączenia w pierwszej kolejności instalacji odnawialnego źródła energii, ma ono obowiązek niezwłocznie pisemnie powiadomić o odmowie Prezesa URE i zainteresowany podmiot, podając przy tym przyczyny odmowy.

Zgodnie z treścią przytoczonej regulacji, obowiązek przyłączenia nie ma charakteru absolutnego, ponieważ jego powstanie zależne jest od kumulatywnego spełnienia trzech przesłanek, do których należą: zaistnienie technicznych warunków przyłączenia, zaistnienie ekonomicznych warunków przyłączenia oraz spełnienie przez podmiot wnioskujący o przyłączenie, warunków przyłączenia do sieci i odbioru (Czarnecka i Ogłódek, 2020). Z perspektywy niniejszych rozważań, mając na uwadze treść odmów przedsiębiorstw energetycznych, kluczowym elementem analizy jest aspekt spełnienia warunków technicznych.

Podkreślenia wymaga fakt, że pojęcie „warunków technicznych” nie posiada definicji legalnej, co zdaniem zarówno doktryny, jak i orzecznictwa jest zabiegiem celowym i uzasadnionym. Z konstrukcji art. 7 pe oraz z braku stosownej definicji o charakterze generalnym należy wywodzić, że pojęcie to ma charakter umożliwiający dowolną interpretację ze strony przedsiębiorstwa energetycznego, która powinna czynić zadość należytej staranności przyjętej dla stosunków profesjonalnych (Muras, Nowaczek-Zaremba, Nowak i Orzech, 2016) (Wyrok SOKiK z 18 września 2002 r., XVII Ame 100/01). Zakładając, że przedsiębiorstwa energetyczne utrzymują należyłą staranność przy ocenie spełnienia przesłanki zaistnienia warunków technicznych przyłączenia, kwestionowanie zasadności takiej oceny odbywać się będzie już w zakresie aspektów technicznych samego przyłączenia, w konsekwencji czego sama dowolność interpretacji spełnienia przesłanki nie stanowi źródła problemu analizowanego w niniejszym artykule.

Uwagę należy zwrócić na drugi obowiązek przedsiębiorstwa energetycznego, który również wynika z art. 7 pe, tj. obowiązek notyfikacyjny. Ustawodawca wskazuje, że: „(...) Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci lub przyłączenia w pierwszej kolejności instalacji odnawialnego źródła energii, jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić o odmowie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i zainteresowany podmiot, podając przyczyny odmowy”². Konstrukcja wskazanej regulacji, z uwagi na swój generalny charakter, może budzić wątpliwości co do istoty i formy odmowy (Czarnecka i Ogłódek, 2020). Ustawodawca, poza nałożeniem obowiązku notyfikacji zawierającego powód odmowy, nie wskazał jej elementów, do których może należeć np. odpowiednio skonstruowana dokumentacja techniczna, nie dając tym samym podmiotowi zainteresowanemu przyłączeniem argumentów, które mogłyby posłużyć mu do poza procesowego rozwiązania sporu.

3. Odmowa przyłączenia

W przypadku, w którym przedsiębiorstwo energetyczne odmówi przyłączenia instalacji OZE oraz zrealizuje obowiązek notyfikacyjny względem Prezesa URE oraz podmiotu zainteresowanego, jedyną możliwością podmiotu zainteresowanego poza rezygnacją z planowanej instalacji jest zwrócenie się o rozstrzygnięcie sporu do Prezesa URE na mocy art. 8 pe. Mając na uwadze, że zgodnie z art. 30 ust. 1 pe do postępowania przed Prezesem URE stosuje się przepisy k.p.a., strony postępowania mają gwarancje, że Prezes URE będzie kierować się ogólnymi zasadami postępowania administracyjnego, w tym w szczególności zasadą prawdy obiektywnej określonej w art. 7 k.p.a., która zakłada, że w toku postępowania organ administracji publicznej podejmie wszelkie niezbędne czynności do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy. Za sprawą tej zasady, podmiot zainteresowany przyłączeniem zyskuje gwarancje, że odmowa przyłączenia przez przedsiębiorstwo energetyczne zostanie właściwie uzasadniona, poprzez m.in. wykazanie odpowiedniej dokumentacji, której zawarcie nie jest prawnie wymagane przy samym dokonywaniu odmowy przyłączenia. Dzięki temu, podmiot zainteresowany, za pomocą dostępnych środków, w tym opinii specjalistów z zakresu danej dziedziny technologicznej, będzie mógł stosownie odnieść się do decyzji przedsiębiorstwa energetycznego.

Pomimo że podmiot zainteresowany przyłączeniem uprawniony jest do skorzystania z możliwości oferowanych przez regulacje art. 8 pe, a w przypadku nieuzyskania satysfakcjonującego rezultatu, zgodnie z art. 30 ust. 2 pe także możliwość odwołania się od nieprzychylniej decyzji Prezesa URE do SOKiK, podkreślenia wymaga, że dopiero korzystając z możliwości procesowych, zyskuje on pewność co do możliwości zapoznania się z pełnym stanem faktycznym, który wpłynął na negatywną decyzję przedsiębiorstwa energetycznego w sprawie przyłączenia instalacji. W rezultacie, w celu uzyskania wszelkich niezbędnych informacji w zakresie procesu przyłączeniowego, które mogą się przyczynić do oceny słuszności wstąpienia na drogę postępowania, podmiot zainteresowany przyłączeniem jest zmuszony wszcząć postępowanie oraz podjąć związane z nim rodzaje ryzyka, do których należą m.in.: koszty postępowania, koszty reprezentacji czy czas trwania postępowania.

Opisane powyżej czynniki sprawiają, że pomiędzy przedsiębiorstwem energetycznym a podmiotem ubiegającym się o przyłączenie pojawia się rażąca dysproporcja w zakresie przysługujących praw i obowiązków, co poza umożliwieniem wzrostu ilości wydawanych odmów przyłączenia instalacji może również powodować zniechęcenie potencjalnych inwestorów.

² Art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. 2021, poz. 716).

III. Konkurencyjny aspekt odmowy przyłączenia

1. Pojęcia „monopolu naturalnego” i „pozycji dominującej”

Zgodnie z definicją ustawową zawartą w art. 4 pkt 10 uokik, podmiotem dominującym jest podmiot, którego pozycja umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów i konsumentów. Ponadto, ustawodawca wskazuje, że pozycję dominującą podmiotu domniemywa się, jeżeli udział podmiotu w rynku właściwym przekracza 40%. Warto zaznaczyć, że sam fakt posiadania pozycji dominującej nie jest penalizowany. Ustawodawca wiąże jednak sankcje z nadużywaniem posiadanej pozycji dominującej poprzez m.in. przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji. Kluczowym elementem definicji „podmiotu dominującego” jest pojęcie „rynku właściwego”, które zostało zdefiniowane przez ustawodawcę w art. 4 pkt 9 uokik jako rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwość, w tym jakość są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice i koszty transportu panują zbliżone warunki konkurencji.

Monopol naturalny, pomimo braku definicji legalnej, możemy rozumieć jako sytuację ekonomiczną, w której dochodzi do braku opłacalności podejmowania działalności przez potencjalnych konkurentów przez wzgląd na zależność występującą pomiędzy kosztami wejścia na rynek a skumulowanymi oczekiwanymi zyskami (Newberry, 2000). Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem literatury (Kamińska, 2009; Riedel, 2010), bez wątplenia należy przyjąć, że monopol naturalny występuje w obszarze dystrybucji energii, co jest związane przede wszystkim z faktem, że dostarczanie energii jest usługą sieciową, która wymaga odpowiedniej infrastruktury, której duplikacja przez ewentualne podmioty konkurencyjne byłaby technicznie i ekonomicznie bezzasadna. Stanowisko to znajduje swoje potwierdzenie również w praktyce decyzyjnej Prezesa UOKiK, który wskazuje, że przedsiębiorstwo energetyczne, w związku z posiadaną infrastrukturą, działa w warunkach monopolu naturalnego, co oznacza, że brakuje realnej konkurencji dla świadczonych przez tego przedsiębiorcę usług³.

2. Wykorzystywanie pozycji dominującej

Mając na uwadze klasyfikację przedsiębiorstwa energetycznego działającego w obszarze dystrybucji energii jako podmiotu dominującego, należy podjąć próbę analizy, której celem jest weryfikacja czy odmowa przyłączenia zgodna regulacjami PE, tj. notyfikowana do Prezesa URE oraz do podmiotu zainteresowanego przyłączeniem, zawierająca jedynie powód odmowy przyłączenia, może zostać uznana za nadużywanie pozycji dominującej. Ustawodawca w art. 9 uokik zawarł katalog otwarty działań, które kwalifikowane są jako nadużywanie pozycji dominującej. Z uwagi na brak jednoznacznej definicji legalnej nadużywania pozycji dominującej oraz posłużenie się przez ustawodawcę katalogiem otwartym przykładowych zachowań, mając na względzie podobieństwo zakazów wskazanych w art. 9 uokik oraz art. 82 TWE, tj. art. 102 TFUE, można wysunąć wniosek, że prawidłowym jest posługiwanie się interpretacjami tej przesłanki, które zawarte są w orzecznictwie wspólnotowym i aktach KE typu *soft law* (Blicharz, Horubski i Pawełczyk,

³ Dec. Nr RBG-50/2013 Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 31 grudnia 2013 r.

2018). Zgodnie z orzecznictwem wspólnotowym, nadużywanie pozycji dominującej może być definiowane jako pojęcie o znaczeniu obiektywnym, które odnosi się do zachowań podmiotu charakteryzującego się pozycją dominującą, które mogą wpłynąć na strukturę rynku, na którym jest słaba konkurencja (Skoczny, 2005).

Należy zauważyć, że tak zdefiniowane pojęcie „nadużywania pozycji dominującej” umożliwia stwierdzenie, że dokonanie przez przedsiębiorstwo energetyczne odmowy przyłączenia bez zawarcia w nim wyczerpującego wytłumaczenia jego przyczyn może zostać uznane jako forma nadużywania pozycji dominującej, nawet jeżeli zachowanie przedsiębiorstwa energetycznego jest zgodne z regulacjami PE.

IV. Regulacja a konkurencyjność rynku energii w Polsce

1. Skala regulacji

Jak wskazano w poprzednich częściach niniejszego artykułu, rynek energii elektrycznej jest przykładem rynku zmonopolizowanego, w którym przedsiębiorstwa z podsektora dystrybucji energii elektrycznej, w swoim obszarze działania funkcjonują jako monopoliści naturalni. Z uwagi na fakt, że monopol może skutkować nieefektywnością działania, która z kolei skutkuje stratą z perspektywy konsumentów, ustawodawca krajowy i wspólnotowy podejmują szereg działań mających na celu demonopolizację rynku. Należy jednak wskazać, że ze względu na szczególnie charakter energii elektrycznej oraz potrzebę jej ciągłych dostaw do odbiorców końcowych, mechanizmy rynkowe, które stanowią narzędzie w demonopolizacji rynku muszą być wprowadzane z należytą ostrożnością. W tym celu, nadzór nad ich wprowadzaniem ma pełnić państwo poprzez regulatora (Nagaj, 2006).

Przez pojęcie „regulacji”, która może być definiowana na wiele sposobów, rozumieć należy działania podejmowane przez regulatora, poprzez bezpośrednie nakazy państwowe, których głównym celem jest określenie priorytetowych aspektów struktury i działalności ekonomicznej przedsiębiorstw użyteczności publicznej. Tak zdefiniowana regulacja dzieli się na cztery dziedziny, do których należą: kontrola wejścia, kształtowanie poziomu cen, kontrola jakości i warunków świadczenia usług oraz zobowiązanie do obsługi wszystkich klientów pod pewnymi warunkami brzegowymi (Kahn, 1991).

Mając na uwadze elementy budujące pojęcie „regulacji” należy zwrócić uwagę, że każdy z nich jest reprezentowany w polskim systemie prawnym z zakresu energetyki. Kontrola wejścia reprezentowana jest przez obowiązek uzyskania koncesji dla działalności gospodarczej w zakresie przysyłania lub dystrybucji energii⁴, kształtowanie poziomu cen reprezentowane jest przez obowiązek taryfowy⁵, kontrola jakości i warunków świadczenia usług reprezentowana jest przez kompetencje Prezesa URE w zakresie kontrolowania standardów jakościowych obsługi odbiorców⁶, natomiast zobowiązanie do obsługi wszystkich klientów pod pewnymi warunkami brzegowymi reprezentowane jest m.in. przez regulacje związane z instytucją sprzedawcy rezerwowego⁷. Biorąc powyższe pod uwagę, można wnioskować, że polski rynek energii elektrycznej jest rynkiem o dużej skali regulacji.

⁴ Art. 31 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. 2021, poz. 716).

⁵ Ibidem, art. 47 ust. 1.

⁶ Ibidem, art. 23 ust. 2 pkt 10.

⁷ Ibidem, art. 3 pkt 29a.

2. Demonopolizacja rynku energii

Stosownie do przedstawionych powyżej rozważań, przez wzgląd na duży udział regulatora na rynku energii w Polsce, warto zaznaczyć, że podejmuje on próby mające na celu przeciwdziałanie funkcjonowaniu monopolu. Do przykładów działań o charakterze liberalizującym zaliczyć możemy, m.in.:

- 1) wprowadzenie zasady *unbundlingu*, tj. rozdzielenia od siebie działalności w obrębie przesyłania bądź dystrybucji energii od działalności, która polega na wytwarzaniu i dostarczaniu tej energii odbiorcom końcowym;
- 2) wprowadzenie mechanizmu *Third Party Access*, tj. możliwości korzystania z sieci energetycznego przedsiębiorstwa sieciowego bez konieczności zakupu energii elektrycznej;
- 3) umożliwienie, w pewnych ustawowo określonych warunkach, zwolnienia z obowiązku przedstawiania taryf do zatwierdzenia⁸.

Wprowadzenie powyższych mechanizmów, a także działania takich podmiotów, jak UOKiK wyraźnie wskazują, że regulator jest w pełni świadomy potencjalnych negatywnych skutków występowania monopolu w sektorze energetycznym i aktywnie działa, mając na celu mitygacje i mając na uwadze, że zmiany w tak delikatnym segmencie gospodarki powinny być przeprowadzane w sposób rozważny i przemyślany.

Należy jednak zwrócić uwagę, że poza wprowadzaniem mechanizmów kluczowych dla liberalizacji rynku energii, o których mowa powyżej, regulator powinien również monitorować sytuacje, które powstają w związku z obowiązującymi już regulacjami, tym bardziej jeżeli powodują one nie tylko potencjalne utrudnienia w zakresie rozwoju energetyki odnawialnej, lecz także mogą przyczynić się do nieplanowanego umacniania istniejących monopolu wbrew ogólnej praktyce ograniczenia ich funkcjonowania. Przykładem takiej regulacji jest omawiany w niniejszym artykule obowiązek notyfikacji odmowy umowy przyłączenia instalacji do sieci.

V. Podsumowanie

Ze względu na drastyczny wzrost odmów w zakresie zawierania umowy o przyłączenie instalacji OZE do sieci, mający miejsce w latach 2020–2021 i biorąc pod uwagę ambitne cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, a także stan rynku energii elektrycznej w Polsce, zdaniem Autora konieczna jest natychmiastowa reakcja ustawodawcy oraz organów, takich jak Prezes URE czy Prezes UOKiK, mająca na celu zdiagnozowanie problemu i szybką jego eliminację.

Zgodnie z analizą zawartą w niniejszym artykule, przyczyną, która leży u podstaw zaistniałej sytuacji jest wadliwa konstrukcja regulacji zawartej w art. 7 ust. 1 pe. Brak dokładnego uregulowania obowiązku notyfikacyjnego w postaci sprecyzowania procedury uzasadnienia odmownej decyzji w zakresie zawarcia umowy o przyłączenie może nie tylko skutkować kontynuacją praktyki wydawania decyzji odmownych, lecz także znacząco wpłynąć na nastroje inwestorów planujących w przyszłości podjąć decyzje o realizacji inwestycji w zakresie OZE.

Warto podkreślić, że poza potencjalnymi skutkami w przyszłości, sama regulacja ma charakter niespójny, ponieważ ze względu na brak konkretyzacji obowiązku, legitymizuje ona pewne działania przedsiębiorstw energetycznych, jednocześnie dając podstawy do penalizacji tych działań na gruncie odrębnych ustaw.

⁸ Ibidem, art. 49.

Należy również wskazać, że regulacja art. 7 ust. 1 pe w aktualnym brzmieniu w znaczącym stopniu pogłębia różnice w pozycji przedsiębiorstwa energetycznego, które posiada status podmiotu dominującego a podmiotami, które ubiegają się o przyłączenie instalacji na korzyść przedsiębiorstw energetycznych. Skutek ten powoduje, że działanie ustawodawcy i regulatora w zakresie liberalizacji rynku energii elektrycznej można uznać za niekonsekwentne i niedokładne, co zaś podważa ich cel znany i rozumiany przez ustawodawcę krajowego i wspólnotowego.

Bibliografia

- Biniek, P., Szulc, W., Drozdowski, W., Pietruszyński, J. i Wiśniewski, G. (2022, 18 lutego). *Co czwarty wniosek o przyłączenie instalacji OZE do sieci elektroenergetycznej jest odrzucany*. CIRE.PL. Pozyskano z: <https://www.cire.pl/artykuly/o-tym-sie-mowi/co-czwarty-wniosek-o-przylaczenie-instalacji-oze-do-sieci-elektroenergetycznej-jest-odrzucany> (01.03.2022).
- Blicharz, R., Horubski, K., Pawełczyk, M. (2018). W R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *Publiczne prawo gospodarcze. System Prawa Administracyjnego* (t. 8B). Wydawnictwo C.H. Beck.
- Czarnecka, M. i Oglódek, T. (red.). (2020). *Prawo energetyczne. Ustawa o odnawialnych źródłach energii. Ustawa o rynku mocy. Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Komentarz*. Wydawnictwo C.H. Beck.
- Juszczak, A. i Maj, M. (2020). *Rozwój i potencjał energetyki odnawialnej w Polsce*. Polski Instytut Ekonomiczny. Pozyskano z: https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2021/04/PIE-Raport_OZE.pdf (01.03.2022).
- Engel, H., Purta, M., Speelman, E., Szarek, G. i van der Pluijm, P. (2020). *Neutralna emisyjnie Polska 2050. Jak wyzwanie zmienić w szansę*. McKinsey & Company. Pozyskano z: https://www.mckinsey.com/pl/~media/mckinsey/locations/europe%20and%20middle%20east/polska/raporty/carbon%20neutral%20poland%202050/neutralna%20emisyjnie%20polska%202050_raport%20mckinsey.pdf (01.03.2022).
- Kahn, A.E. (1991). *The Economics of regulation. Principles ad Institutions* (t. I). The MIT Press.
- Kamińska, A. (2009). Monopol naturalny i jego regulacja. *Rocznik Naukowy Wydziału Zarządzania w Ciechanowie*, 3(1–2).
- Kargul, J. (2022). *Idziemy po milion. Liczba prosumentów w Polsce rośnie*. Świat OZE. Pozyskano z: <https://swiatoze.pl/idziemy-po-milion-liczba-prosumentow-w-polsce-rosnie/> (02.03.2022).
- Muras, Z., Nowaczek-Zaremba, M., Nowak, D. i Orzech, P. (2016). *Prawo energetyczne. Tom I. Komentarz do art. 1–11s*. Wolters Kluwer Polska.
- Nagaj, R. (2006). Regulacja a konkurencja na rynku energii elektrycznej. W D. Kopycińska (red.), *Regulacyjna rola państwa we współczesnej gospodarce*. Katedra Mikroekonomii Uniwersytetu Szczecińskiego.
- Newberry, D.M. (2000). *Privatization, Restructuring and Regulation of Network Utilities (The Walras-Pareto Lectures, 1995)*. MIT Press.
- Riedel, R. (2010). Czy energia to naturalny monopol? – modelowe ujęcie rynku elektroenergetycznego. *Energetyka*, (2).
- Skoczny, T. (2005). W sprawie modernizacji stosowania zakazu nadużywania pozycji dominującej. W C. Banasiński (red.), *Ochrona konkurencji i konsumentów w Polsce i Unii Europejskiej: (studia prawno-ekonomiczne)*. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
- Wójcik-Jurkiewicz, M., Czarnecka, M., Kinelski, G., Sadowska, B. i Bilińska-Reformat, K. (2021). Determinants of Decarbonisation in the Transformation of the Energy Sector: The Case of Poland. *Energies*, 1(1217). <https://doi.org/10.3390/en14051217>.